

Høgskolen i Oslo	
BARNE- OG FAMILIE	www.hio.no
ARKIVNR. 330.01	AR.
09 NOV 2005	
Ref:	SIGN:
Saksbehandler	Saksbehandler
Vår ref. 05/1145	2005/03580
-209	

Synnøve Nesbakken
BFD
Postboks 8036
Dep.
0030 Oslo

Saksbeh.:
Marit Gjervan

Dato:
7.11.05

AD HØRING RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENE

NAFO ønsker å komme med innspill vedrørende det flerkulturelle perspektivet i rammeplanen og temaer som berører situasjonen for barn og foreldre med minoritetsbakgrunn i barnehagen.

Befolkningen i Norge er preget av språklig, kulturelt og religiøst mangfold. Det er derfor viktig at dette mangfoldet blant barn og foreldre i barnehagene gjenspeiles i rammeplanen. Kommentarene er knyttet spesielt til enkelte kapitler i rammeplanen.

Generelt sett mener vi at rammeplanen i større grad bør gjenspeile at Norge er et mangfoldig samfunn. Vi viser i den forbindelse til Stortingsmelding nr. 49 *Mangfold gjennom inkludering og deltakelse* (KRD 2003-2004) og *Strategiplan. Likeverdig utdanning i praksis!* (UFD 2004), hvor barnehagen sees på som en viktig arena for barn med minoritetsbakgrunn sine oppvekstvilkår. Mangfoldet blant barn og foreldre må få en tydeligere konsekvens for mål og innhold i rammeplanen.

Kapittel 2 Grunnleggende begreper og prinsipper

2.4 Samarbeid mellom barnehage og hjem

I fjerde avsnitt (s 10) heter det at

Personalet har ansvar for å gi foreldrene nødvendig informasjon om barnehagens virksomhet og invitere foreldrene til reell medvirkning.

Forslag til videre tekst:

I møte med foreldre med minoritetsspråklig bakgrunn har barnehagen et spesielt ansvar for å bidra til reell deltakelse, blant annet ved å sørge for at foreldrene har mulighet for å forstå og gjøre seg forstått i barnehagen. Dette kan blant annet innebære at barnehagen må oversette planer og informasjon til ulike språk og benytte tolk der det er nødvendig for å sikre en gjensidig dialog mellom barnehage og hjem.

Kapittel 3 Barnehagens verdigrunnlag

3.1 Barnehagens formålsbestemmelse

I første avsnitt (s 12) heter det at *omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal skje i samsvar med kristne grunnverdier*.

NAFO opplever formålsparagrafen svært problematisk og mener at dette er uforenelig med barnehagelovens §1: *Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem*.

Vi mener at de verdiene som nevnes som *kristne grunnverdier* kan sies å være universelle.

Uheldig virker også formuleringen i andre avsnitt om at etiske, kristne grunnverdier forutsettes å ha en *bred oppslutning i det norske folk* (s 12). Begrepet *det norske folk* virker her ekskluderende fordi deler av befolkningen som ikke identifiserer seg med kristne grunnverdier blir ekskludert. Et nasjonalt fellesskap er ikke det samme som en homogen folkegruppe med språklig, kulturell og religiøs homogenitet. Det er mer i pakt med dagens terminologi å snakke om *befolkningen i Norge* (Stortingsmelding 49).

Videre under kapittel 6.6 (s 22) heter det at barnehagen skal bidra til at barna *...får kunnskap og opplever gleden ved kristne høytider og tradisjoner*. Her blir grensene mellom formidling av kunnskap og forkynning svært uklare. Dette kan virke som et følelsesmessig overtramp og deltakelse bør være frivillig.

NAFO ser det som svært problematisk å ha en kristen formålsparagraf i dagens flerkulturelle samfunn.

Kapittel 4 Omsorg og oppdragelse

I femte avsnitt vektlegges utviklingen av barnas personlige identitet og *trygghet og stolthet over egen tilhørighet* (s 14). Når man er inne på barns muligheter for identitetsutvikling vil det være naturlig å fremheve det at mange barn som vokser opp i Norge i dag har transnasjonale eller mangesidige identiteter (Østberg 2003:196).

6.2 Språk, tekst og kommunikasjon

NAFO mener det er beklagelig at rammeplanen ikke lenger har en eksplisitt målsetning om tospråkighet, slik dette stod uttrykt i den gamle rammeplanen (BFD 1996:79). Når målet om tospråkighet ikke lenger står eksplisitt er det en fare for at kun førskolelærere med flerkulturell kompetanse leser dette inn i planen. Vi mener at en slik kompetanse ennå ikke er selvfølgelig blant dagens førskolelærere, og at målet om tospråkighet derfor fortsatt bør nevnes eksplisitt for at barnehagene skal kunne ivareta barn med minoritetsspråklig bakgrunn sine behov, både når det gjelder utvikling av morsmål og norsk som andrespråk.

Barnehagen er en viktig arena for at barn med minoritetsspråklig bakgrunn utvikler tospråkighet. I barnehagen bør barna få mulighet til å styrke sin språkutvikling, både når det gjelder morsmålet og norsk som andrespråk. Deltakelse i barnehagen er ikke i seg selv nok for at barna skal oppnå gode språkforståelse. En god språkutvikling krever at barnehagen må drive bevisst språkstimulering for å bedre språkforståelsen blant barn med minoritetsspråklig bakgrunn (Stortingsmelding nr.49). Dette innebærer at personalet må ha kompetanse for å tilrettelegge for

gode metoder for tospråklig opplæring, samt at barn som har behov for det får tospråklig assistanse i barnehagen.

Videre virker det uheldig å nevne barn med tospråklig bakgrunn i samme setning som *barn med ulike former for kommunikasjonsvansker* (s 19). Dette impliserer at tospråklige barn har kommunikasjonsvansker. Det burde heller framgå at det er like normalt å være tospråklig som ettspråklig.

Forslag til tekst:

- skape et stimulerende språkmiljø for alle barn. Dette innebærer at barnehagen tilrettelegger for at barn med minoritetsspråklig bakgrunn utvikler to- eller flerspråklighet.

Kapittel 7 Planlegging

Kapittel 7.1 Planlegging

I tredje avsnitt (s 22) fremheves det at

foreldrene må gis reell mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold.

Forslag til videre tekst:

Dette innebærer at årsplanen må gjøres tilgjengelig for foreldre med minoritetsbakgrunn som kan ha behov for å få planen oversatt til morsmålet skriftlig eller muntlig.

Referanser:

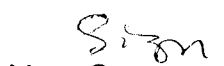
Det kongelige kommunal- og regionaldepartement 2003-2004: *St.meld. nr. 49 Mangfold gjennom inkludering og deltakelse*

Utdannings- og forskningsdepartementet 2004: *Strategiplan. Liveverdig utdanning i praksis!*

Østberg, Sissel 2003: *Muslim i Norge*. Universitetsforlaget.

Med hilsen

An-Magritt Hauge
Leder, NAFO

Marit Gjervan
Rådgiver, NAFO